

”Verksamheten ska syfta till ... öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt.”

Lpfö 98, rev 2010

OLIKA

Handledning till

Varför finns jag?

av författaren Karin Salmson och illustratören Lina Sandqvist

SYFTE

Att tillsammans med barnen samtala kring och reflektera över: familj, lek, känslor och barn.

ATT LÄSA FÖR SMÅ & STORA

Genom att läsa boken flera gånger får det lilla barnet ord på det som syns på bilderna och lär sig snart boken utantill. Genom att läsa boken även med äldre barn kan boken innehåll utvecklas i samtalet kring den.

(Frågorna kring boken anpassas efter ålder på barnen.)

FRÅGOR OM FAMILJ, LEK, KÄNSLOR & BARN

1. Barnet är med sin mamma. Titta på bilderna. Var tror du att de är någonstans? Vad tror du att de gör? Vad tycker du om att göra med den eller de som du bor med?
2. Barnet pratar med sin mamma. Finns det någon du tycker om att prata med?
3. Barnet i boken frågar ”Varför finns jag?” Varför tror du att hen gör det?
4. Titta på bilderna. På väggen sitter det fotografier. Vilka tror du att det är? Tror du att barnet har fler i sin familj än mamman? Vilka är med i din familj?
5. Barnet i boken blev till på något som kallas ”storkklinik”. Det är som ett sjukhus som kan hjälpa de som vill bli med barn. Vet du något annat sätt som barn kan komma till sina föräldrar?
6. På den sista bilden i boken kramas barnet och mamman. Tycker du om att kramas? Finns det tillfällen då du inte vill kramas? Har någon kramat dig fast du inte velat? Har du kramat någon som inte ville krama dig?
7. Barnet i boken tycker om att leka med klossar. Vad tycker du om att leka med? Vad är det som är roligt med den leksaken?
8. I boken finns en liten dinosaurie. Har du ett gosedjur du tycker extra mycket om? När kan det vara mysigt att ha sitt gosedjur?

HUR BLIR BARN TILL

Det finns olika sätt att skaffa barn. För att göra ett barn behövs ett ägg och en spermie. En del personer har ägg, som finns i äggstockarna. Andra personer har spermier, som finns i pungen. Många som har ägg är kvinnor, men inte alla, och alla kvinnor har inte ägg. Likadant är det med spermier: många som har spermier är män, men inte alla, och alla män har inte spermier.

En del gör barn genom att ha sex. Då simmar spermier från pungen genom snoppen och snippan till ägget, som har förberett sig och flyttat från äggstocken till äggledaren. När spermien och ägget träffas flyttar de igen, till livmodern, där de blir början till ett barn.

Andra gör barn genom att någon som har spermier lämnar några på ett sjukhus. Den personen kallas donator. (Donator = någon som ger bort något.) En person som har ägg men inte har några spermier, kan komma dit och få några av donatorns. Så gör föräldern i den här boken.

Om någon har spermier som inte är friska nog att simma, kan den också få spermier av en donator. Och om någon har ett ägg som inte är friskt nog att flytta, kan den få ägg av en donator som har friska ägg. Då brukar spermier få simma till ägget genom en spruta. Eller så träffas ägget och spermien inte inuti kroppen utan i en liten burk på sjukhuset. Sedan hjälper en läkare till att flytta dem till livmodern. För de måste vara i livmodern för att kunna växa till ett barn.

Det kan också finnas andra anledningar till att någon inte vill göra ett barn med sina egna spermier eller sitt eget ägg. Då kan det också gå att få spermier eller ägg av en donator.

Andra som vill ha barn väljer att inte göra ett själva. Istället tar de om hand om ett barn vars första föräldrar inte kan göra det. Det kallas att adoptera.

Det finns också de som tar hand om ett barn genom att vara familjehem och ha ett barn som bor hos dem för en längre eller kortare tid. Eller som får ett barn i sitt liv genom att någon som den tycker om skaffar eller har skaffat ett barn.

Trots att det finns många olika sätt att skaffa barn, kan inte alla som vill få ett barn. Andra kan få barn, men vill inte skaffa några. Precis som alla barn är olika, är alla som skaffar barn olika.

OM UNISEXA KARAKTÄRER

Eftersom en av våra första identitetsmarkörer är kön kan det påverka hur vi identifierar oss med karaktärerna i en bok. Eller enklare uttryckt: eftersom vi hela tiden signalerar till barn att deras köns-tillhörighet är så viktig kan de få svårt att identifiera sig med någon med ett annat kön, i till exempel en bok. Genom att som i den här boken låta tolkningen av barnets könsidentitet vara fri och öppen ger vi fler möjligheter för alla barn att identifiera sig med huvudpersonen. I den här boken ger inte kläder eller färger ledtrådar. För barnen kan det bli en helt självklar del av läsupplevelsen, eller så öppnar det för möjligheten att tillsammans med pedagogen fundera över kön, genus och normer.

OM KÖTTNORMEN

Det vanligaste idag är att äta djur, något som speglas i barnlitteraturen i både text och bild. Att det finns en köttnorm blir synligt genom att vi till exempel snarare behöver motivera varför vi *inte* äter kött, än det motsatta. Det finns de som upplever att föräldrar tar sig friheter och gör val åt sina barn när de väljer vegetariskt åt dem, medan det motsatta valet inte upplevs som ett "val" utan som en självklarhet. Det finns många anledningar till att människor väljer bort kött. En viktig aspekt som berör alla oavsett hur en står i köttfrågan är den om jordens resurser och klimat. Vi behöver helt backa den ständigt ökande köttkonsumtionen för klimatets skull. Genom att som i den här boken välja vegetariska eller veganska produkter och rätter, som havremjolk och mjölkfritt smör, kan böcker bli en del av att bryta köttnormen.

Epost: info@olika.nu, tel: 073-338 24 27

böcker ut & in – ut med stereotyper – in med möjligheter!

www.olika.nu

OLIKA

UTBILDNING